

Čećwier, 5 čerwienia 1919 h.

BIEŁARUSKAJE ŽYĆCIO

HOD I.

ILUSTRAWANAJA ČASOPIŠ
drukujecca ũ Wilni dwa razy ũ miesiac.

№ 1.

...«Stan biezupynnaj niawoli, jaki ja, ra-
dziuśysia na hetaj nieščaśliwaj ziarnielcy, do-
bra wiedaju, pawinien nareści być zniśtożany i
ũžo raz u hetaj byccam praz Boha zabytaj
staroncy pawinna zapanawać swaboda i pra-
wa wolnaj ničym nie źwiazanaj hutarki ab
swaich patrebach»...

...«chaću wam dać mahčymaść raźwiazac
unutranyja nacyjanalnyja i relihijnyja sprawy
hetak, jak sami taho zachoćacie biez nijakaha
gwattu abo nacisku z boku Polśčy»...

Z adozwy da žycharoŭ b.
W. Kniaźstwa Litoŭskaha. (Wil-
nia, 22 krasawika 1919 hodu.
J. Piłsudski).

108204

Našaja meta.

Kulturnaje adradžeńnie biełaruskaha narodu, dziakujučy idejnaści twarcoŭ jaho i świeżym nowym siłam, jakija stanuli da kulturnaj pracy, wyjšaŭsy spamiž zdarowaj chlebarodnaj hramady, u karotki čas zrabiło šmat. Nawat wajna, jakaja tak doŭha ŭžo rujnujeć našu staronku, našyja niwy reže akopami, adrywaje našych bratoŭ ad rodných zahonaŭ i raśsiewaje ich uwa ũsie baki świetu,—nia zdoleła spynić bezpraryŭnaj pracy dla duchoŭnaha adradžeńnia Biełarusi.

Adrezanyja ad swaich bratoŭ, nie majučy z imi znosin, my nie apuskajem ruk i robim jak maha swajo dzieła. Bačučy, što ŭzrasła ŭ Wilni patreba biełaruskaj časopi-si, jakaja drukawała-by mastackija twory našych piśmiennikaŭ, krytyčnyja staćci ab našaj tworčaści, hukalaŭby da arhanizawańnia biełaruskich teatraŭ i naahuł hutaryła ab usich prajawach našaha kulturnaha žyćcia,—pačynajem našu pracu.

Majučy na mecie hłaŭnym čynam kulturnuju pracu, my adnak nia možam zapluščywać wočy pierad prajawami polityčnaha žyćcia.

U polskim hr. madzianstwie my bačym dwa polityčnyja napramki: endecki, katory ŭ adnosinach da nas maje zachwatnyja plany, i lewy demokratyčny, jaki swaje adnosiny da nas wyskazaŭ u adozwie Načalnika Polskaj Dzierżawy, Piłsudskaha.

Hutarki miż nami i polskimi aneksyjonistami nijakaj być nia može, — nielha znajści takuju došku parazumiennia, jakuju možna-b było pierakinuć miż imi i nami. Ale z toj častkaj polskaha hramadzianstwa, katoraja staić na hruncie adozwy Polskaha Dzierżaŭnaha Načalnika, my hutaryć možam i chočam.

My wierym u ščyraśe sloŭ Jazepa Piłsudskaha i dumajem, što miż nami i uza-praŭnaj polskaj demokracyjaj, budzie zbudawany trywały most zhody.

Tolki majučy ŭłasnuju dzieržaŭnaśe narod moža žyć normalnym žyćciom, mo-ža raźwiwacca kulturna i ekonomična. Žadajučy dla siabie takich warunkaŭ žyćcia, u jakich my-by mabli žyć **normalna**, my budziem iści wytrywała da našaj me-ty, i ũsim tym, chto ŭ budowie našaj dzieržaŭnaści nia budzie nam škodzić, praciahiwajem ruku i kličem:

Chaj budzie zhoda!

Biełarus.

Joś sloŭca cennaje usim i znamienita,
Što wymaŭlajecca z pašanaj dzicianiom,
Ŭ jakim paniaćcie bačkašćyny skryta,—
To Biełarus, to kraj, dzie my zdaŭna żywiom.

Staronka miłaja, Ty mnohimi zabyta,
Šmat śpić synoŭ Twaich adwiecznym snom!
Ziamielka rodnaja, słaźmi i potam zlita,
My da žyćcia s Taboju znoŭ uwaskrasiom.

Choć znojdziecca ŭ Tabie wyrodny wałakita,
Katoramu Twaja nie da spadoby świta,
I nie adzin pradaś Ciabie Iskaryjot,
Ale Tabie jaščé ũsiož Maci siemianita
Sielanie wiernyje, što siējuć żyta,—
A z ich paŭstanie Twój narod.

A. Ziaziuła (ks. A. Astramowič).

Na našaj ilustracyi widać balkon u domie biełaruskaj Komandantury ũ Horadni. Fatagrafija зробlena 18 krasawika 1919 h.—u čas prajezdu praz Horadniu predstaŭnikaŭ francuska-litoŭska-biełaruskaj misyi, jakija jechali s Koŭny ũ Waršawu.

Ličycy ad lewaha boku na balkonie stajać: 1) komandant Horadni—padpa'k. **Demidou**, 2) načalnik harnizonu hor. Horadni pałkoŭnik **K. Jezawitau**—siabra delehacyi ũ Waršawu, 3) siabra delehacyi, b. litoŭski paślaniec u Šwajcaryi—**Daumantas**, 4) šef delehacyi, b. paślaniec Litwy ũ Berlinie—dr. **Šaulis**, 5) siabra delehacyi, b. wajenny ministr Litwy—pałk. **Wielikas**, 6) siabra francuskaj misyi ũ Koŭnie—pałk. (*colonnel*)

Reboul, 7) biełaruski wajskowy *attaché* pry francuskaj misyi—rotmistr **Rychter** Na druhim planie stajać placadjutanty načalnika harnizonu i komandanta horada.

Na balkonie hetakija flahi: pasiaradzynie nad Pahoniaj—dzieržaŭny Litoŭski ściah (šyrwony z biełaj Pahoniaj), uprawa—biełaruski (3 pałosy—biełaja, čyrwonaja, biełaja), nižej pad im—francuski, z lewaha boku: wyžej—nacyjanalny litoŭski (žoŭta-zialona-čyrwony), nižej—anhlicki.

Praz uwieś čas ad pačatku hetaha hodu ũ Horadni 2 komandantury. Da prychodu palakaŭ byli: biełaruskaja i niemieckaja ciapier—biełaruskaja i polskaja

Biełaruskaje wojska.

Horadnienski Biełaruski polk załażyŭsia jašče ũ Wilni ũ kancu 1918 hodu. Jak uwajšli ũ Wilniu balšawiki, začatki hetaha pałku pieradwinulisia ũ Horadniu. U Horadni s pačatku farmawaŭnie pałku jšło trudna, ale pašla, kali byŭ naznačany kamandziram pałkoŭnik biełaruskaj služby **K. Jezawitau**, rabota chutka pajšła ũ pierad, i ciapier u Horadni nia tolki staić biełaruski polk, ale jość i Biełaruskaja Komandantura z bataljonam sałdataŭ i biełaruskaja kawaleryjskaja častka.

Pa inicjatywie i pad kiraŭnictwam pałkoŭn. **Je** zawitawa farmawaŭnie biełaruskaha wojska pieraniesie na ũ Koŭnu i ciapier tam jość užo biełaruskija konnyja, piešyja i artyleryjskija addziely wojska.

Prajездam z Horadni ũ Koŭnu byŭ u Wilni adzin z arhanizatarau biełaruskaha wojska pałk. **K. Jezawitau**.

Z minućych dzion.

5—17 lutaha 1917 h. ũ Miensku zasiedaŭ Usiebielaruski Kongress, na jakim b, to bolš za 1.800 asob. Pašla taho jak Kongress zrabiŭ pastanowu ab stwarėni Bielaruskaj Narodnaj Respubliki i wybraŭ Radu, jakoj jon daručiŭ damahacca ũady ad zachapiŭšych jaje balšawikoŭ, jaho balšawiki razahnali.

Pašla razhonu Kongressu sprawa bielaruskaj dzieržaŭnaści pierėjšła na nielehalny hrunt, pakul balšawiki nia wyjšli z Miensku pierad nastupleŭniem niemcaŭ.

Kolki dzion da zaniaćcia Mienska niemcami arysz-tawanyja balšawikami bielaruskija dziejačy ũciakli s

turmy i, sarhanizawaŭšy bielaruskiju komandaturu, zachwacili bielaruskija ũradowyja ũstanowy i hetak dali mahčymašć Radzie Bielaruskaha Kongressu stwaryć bielaruskiju ũladu.

Utašć u Miensku była ũziata bielarusaŭmi 19 lutaha, a bielaruski ũrad (Narodny Sekretaryjat) ufarma-wašsia u načy z 20 na 21 lutaha i 21 ha ab hetym bylo abwiešćena narodu.

Na našaj ilustracyi moment apawiešćėnia ab hetym žycharam Mienska z balkonu Narodnaha Sekreta-ryjatu.

My żywiem nadziejaj...

Chaj marozny wiecier zawywaje žudka,
Chaj staronku rodu śnieham zanasie—
My żywiem nadziejaj! Chutka ci nia chutka—
Radasnuju poru Boh nam pryniasiel!

Chaj imhła ziamielku ũ puty spawiwaje,
Chaj ciamnieje sonco z buranošnych chmar—
My nadzieju majem: kraj naš pryčakaje—
Lepšu dolu dašć nam Boh naš Haspadar!

Chaj panuje licho, ciažkija pakusy,
Chaj biada pryciśnie, čmuciać mačlary—
Ŭ nas żywie nadzieja! Buduć Bielarusy
Biedawać, ciarpieć ũžo tolki da pary!—

I.II.1913.

Haljaš Leučyk.

TRY ŹADANNI.

Choćem my ziamli i chleba,
Ciažka torby nam nasić,
Nie daje jaho nam nieba,
Słoŭ niama nam bolš prasić.

Choćem sonca my i świetu,
Ciažka nam chadzić ślapym,
Ciažka żyć nam biez prywietu,
Jakby próklatym jakim.

Choćem żyćcia my i woli,
Ciažka nam nasić jarmo.
Nie spadzie jano nikoli,
Nie spadzie jano samo.

Jakub Kołas.

1911 h.

J. KUPAŁA.

Autor „Šlacham žyćcia“ ũ čaŕsie wajny najbołš żyŭ u Smalensku. Ciepier jon apynŭsia ũ Miensku, dzie maje pasad bibliatekara u Bielaruskim Narodnym Domie (daŭn. „Bielaruskaja Chatka“).

U čaŕsie wajny Kupała napisaŭ šmat nowych tworaŭ. Častku swaich rukapisaŭ jon prysłaŭ u Wilniu, tut mielisia drukawać jaho nieznanyja wieršy. S prychođam polskaha wojska ũ b. Kamisarjat Ašwiety užo nia puścili bielarusau, kab zabrać rukapisy. Pašla doŭhich starańniaŭ uđaloŕsia atrymać častku pryhatoŭlenaha da druku materyjału. Druhaja častka, u tym liku zbornik rukapisnych wieršau Kupały—prapała.

Bibliohrafija.

JANKA KUPAŁA. Raskidanaje hniazdo, *drama ũ 5 aktach.* Wilnia, 1919 h.

Adzin z najwialikšych našych liryčnych paetaŭ daŭ nam užo druhi sceničny tvor. Kali ũ pieršym («Paulinka» ũ 2 akt.) widać jašče mała znajomaści s technikaj budowy sceničnaha tworu dyk u «Raskidanym hniaździe»—dramie razwiernutaj ažno ũ 5-ch aktach, čujecca i šyroki mach piera i znajomaść z wymohami sceny.

Tema staraja, a zaŭsiody nowaja. Idzie baračba dworu z mużyckaj chataj, pana z sielaninam. Lawona Ziabluka pan wysialaje s chaty. Jon «z hetaj ziamielkaj zżyŭsia, jak z rodnaj matkaj. Kožny kamieńcyk na poli i kožny kuŕcyk na sienažaci zmałku ũžo znaŭ, jak swaich piać palcaŭ na ruce. Na hetych honiejkach paściŭ skacinu, araŭ, siejaŭ, kasiŭ. A tut!.. Sud—won vyhaniajuć! Kinuć tuju chatu, skul bačku i matku na mahilki wywiez, kinuć toje pole, dzie kožnuju skibinu potam krywawym skrapiŭ!..» Heta—trahedja sielanskaj dušy Lawona. I nia ma džiwa, što jon nia moža pierażyć hetaha, bo—kaže—«čelawiek z ziamloj zrastajec-

ca, jak heta drewa: zsiačy dreŭca—zasochnie, adbiary ũ čelawieka ziamlu—zhinie»...

Zastalisia: chworaja jaho žonka dy dzieci: Zoška—dačka, kwolaja dziaŭčyna, pranikutaja mistyčnaŕscaj, melancholičnaja jakby ad świetu hetaha adarwanaja—jak piše ab joj sam autor u charakteryŕtycy asob swajej dramy; Symon—staršy syn, małodšy Daniłka i dwoje małych. S chaty nia jduć. Nia kinuć ziamli. Dwornyja ludzi pa zahadu pana łamajuć užo strachu. Syplecca na ichnija hałowy piasok...

Zastalisia pad hołym niebam, —ale z ziamli nie kratajucca. Haława ũ chacie pašla ŕmierci bački—staršy syn Symon sam zastajecca na razwalinach chaty i nie pazwalaje siamji zyjści z jaje. Słuźbu dawali, dobra moźna bylo prystroicca, ale jon z niezwyčajnym hordym uporstwam nia choće „prystroicca“, a čekaje adkułš niejkaj Sprawiadliwaŕci. Ale Sprawiadliwaŕci nia ma. Dy mała jašče biady—siastra, Zoška, pałubila paniča, «jak zorka miesiac»...

Kančajecca drama žudasnaj scenaj: wodblesk ad paźaru ašwiečaje ruiny chaty—heta haryć padpaleny Symonom panski dwor. Na ruinach mużyckaj chaty zwarzacieŭšaja Zoška ũ wianku z pasochšaha liŕcia na haławie krucicca i pjae. Maci i małyja dzieci s torbami na plačoch iduć za Starcam—u świet...

Kali ũ swajoj «Paŭlincy» Kupala jak dramatyčny pišmiennik—realist, tak u «Raskidanym hniaździe» my bačym šmat symboliki. Asoby dramy—heta ũžo nie narysawanyja z natury z niekim karykaturnym macham ludzi, jak u «Paŭlincy», a uzhadawanyja paetam u hlubi jaho dušy personaży. Jany može mieniej realnyja ad pieršych, ale nia mieniej za ich praŭdziwyja. A ũžo zusim symboličnaja figura—Nieznamomy. Škada tolki, što aŭtor pierad tekstam dramy napisau wielmi realnuju jaho charektrystyku. Charakterystyki inšych asob patrebny, a hetaja apošniaja zusim lišn'aja, dzieła taho dziakujučy hetaj charakterystycy, aktor, jaki budzie jhrać hetuju rolu, moža padumać, što treba jaje jhrać z realizmam. Tady ũsie słowy ab «Wialikim Schodzie», ab jakim kaža Nieznamomy, straciać swaju symboličnuju moc.

Naahul pjesa, kali jaje čytajem, robić wialikaje ũražeńnie. S koźnaj stranicy wieje duch wialikaha mastaka. A-abliwa charošyja sceny, ũ jakich zjaŭlajeca Nieznamomy i scena, kali zwarzacieŭšaja Zoška piaje:

Wiecier ihraje, zorački skačuć,
Miesiac miź imi tađ wodzie...

Zoška prywodzić nam u dumku Ofelju, ale Ofeju nia wyrezanuju żyćcom z trahedyi Šekspira, a ũzhadawanuju ũ bielaruskaj wioscy, bosuju, u zrebnaj spadnicy i kašuli, z wiankom wasilkoŭ na haławie.

Kupala swaim „Raskidanym hniazdom“ wyjawiŭ nowy rod swajej zdolnaści. I ũsiak zhoźdicca, što z usich našych paetaŭ u jaho dušy najboliej žwinić strun, što jaho tworčaść daje nam najpaŭniejšy akord biełaruskaj pryhožaj dumki

A—wić.

Z archiwu Romualda Ziemkiewiča.

* * *

Što za plać taki zdajeca
Tam na luzie, tam na recce,
By chto ślozy liŭ pawodkaj.
Ci to maci, ci sirotka?...

Heta maci, maci plaće
Nad synami nie inače,
Što jaje ũ ziamlu schawali,
A siabie ũ palon addali!..

Što za hołas chodzie - brodzie,
Skazy dziŭnyja zawodzie.
Ažno jdzie pa cieli šorach...
Ci to druh naś, ci to worah?

Heta chodźić KLIČ pa poli
S pryklikańniem k nowaj doli;
Pad waknami stanawicca
I zawie, zawie zbudzicca!

Janka Kupala.

Jadwihin Š.

Zawiedzienaja nadzieja.

„Nia tudoj daroha“.

Hudzieŭ narod na schodzie. Bo tki kiepska, zusim kiepska stała żyć. Z lasoŭ-pušč wurywaŭsia żwier i hlumiŭ dabytak; z luhoŭ - stepoŭ wyplywali prahawityja świeżaj krywi jastraby i žništożywali drobież; z za hor - hranic nawalaŭ nastupaŭ krapčejšy silaj worah i niawoliŭ ślabiejšych bratoŭ swaich.

Hudzieŭ narod: koźny wykładaŭ svoj žal, swaju kryŭdu, za katoryja niekamu było zastupicca. Rada ũ radu i nadumalisia ũzhadawać spamiź siabie takoha, katoraha wieli i siła zmahli-b usich worahoŭ biednaha ludu. Kab kryŭdy i sprečak abminuć, wybrali nikomu nieznanaje dzicia i stali jaho karmić-dahleđać, paic-dahadžać.

Chto što lepšaha mieŭ, znosiŭ - addawaŭ wybra namu haduncu. Dzicia naŭździŭ prybywało - rasło, ale narodu jaśče ciażej stało.

Hod za hodam lacieli - minali; hod ad hodu prybywali wymahańni hudunca. Kab zdawolić ich, niechwat było skłađcyny dobrej wolaj: pryjšlosia padatki nakładać.

I raśli padatki što raz bolšyja i bolšyja, ale wyras i haduniec - nadzieja kryŭdžonaha ludu: lasy honkija — pa kaleny jamu; na wysokija hory — rukami apiraŭsia...

Hudzieŭ narod na schodzie. Addaŭ jon ũžo ũsio, što moh addać, i woś ciapier, uzhadawanamu z astatka haduncu swajmu pačaŭ wykładać svoj žal, swaju kryŭdu, kab zastupiŭsia za ich.

Ale, jak hrom z jasnaha nieba, niespadziewanaje nieščaście žništożyło ũsiu nadzieju abiadniešaha naroda: jaho stohn kaciŭsia pa ziamli, ale nie šybaŭ u haru, dzie - by pačuŭ narodny wybraniec, a toj, spahledajučy z hetaj wyšy ũ niz, nia moh dahleźić potam i krywoj zlitaj ziamli, pa katoraj waruś, lisia jaho małeńkija karmilcy.

*

Spatkali čelawieka razbojniki.
Adzin kaža: «zarežem!»
Druhi kaža: «pawiesim!»
Treci: — «rastralajem!»
A hety čelawiek kaža: «Rabiecie, ludzi dobryja, jak lapiej».

NEKROLOH.

Ś. p. Tekla Stanišeuskaja.

† 21 maja 1919 h.

Pamierła adna z najbolš ščyrych, z najbolš achwotnych pracauńnic na biełaruskaj niwie—Tekla Stanišeuskaja. Biez mala praz uwieś čas niemieckaj okupacyi jana była wučycielkaj u biełaruskaj škole ũ Horadni. Praca jaje tamaka była bezupynnaj baracoj za biełaruskaje adradžeńnie i za biełaruskaju školu. Tre było zmahacca i z rusyfikacyjaj, i z polonizacyjaj, i z niemieckaj ũładaju. Kwołaje zdaroŭje maładoj dziaŭczyny nia wytrzymało riepasilnaj pracy i jana zachwarała na suchoty.

U letku 1918 h. T. Stanišeuskaja pryjechała ũ swaju rodnuju Wilniu i bolejš užo ũ horadnienskiju školu nie waročalasia. Tut jana złaħła ũ klinicy, a 21 maja pierestało užo bicca hetaje maładoje biełaruskaje serco, jakoje dla rodnaj sprawy hatowa było na ũsielakuju achwiaru.

Cichuju, zaŭsiody niejak dziŭna sumnuju, wieruju swajoj idei—jaje lubili ũsie, chto znaŭ. Heta byŭ typ pracauńnika, jaki biaz ŕumu, biez chwalby, biez lišnich sloŭ cicha niasie swoj kryŭ i wiedaje, što nima inšaj darohi dla jaho, jak tolki na swaju Golgotu.

Z ščyrym ŭalelem siabry wučycielskaha sajuzu i pryjacielj zaniešli jaje ciela na Rosu i na mohilku jaje ũzłazyli wianok z żywych kwietak z nadpisam: «Ščyraj pracauńicy na rodnaj niwie».

Nichaj-že hetaja ziamielka, katoruju jana lubila i dziela katoraj pracawala, lohkaj, jej budzie. Śpi spa-kojna ũ joj i śni piekny son ab uwaskrešeńni swajej biednaj zmučanej Bačkaŭščyny!

f. a.

KRONIKA.

Biełaruskaja Rada.

Wilenskaja Biełaruskaja Rada, jakaja wybrana predstaŭnikami nasialeńnia na konferencyi 25—27 studnia 1918 h., u časie bytnaści ũ Wilni Hałoŭnaha Kamandujučaha polskaha wojska Jazepa Piłsudskaha ŭwier-nułasja da jaho z memoryjałam, u jakim miŭ inš. haworycca:

„Ciapier prabiŭ nowy čas, razharnułasja nowaja stranica historyi biełaruskaha adradžeńnia. U Wilniu i inšyja ziemli Belarusi pryšli i jašče iduć polskija wojski, jakija imiem Wašaje Miłaści abwieščajuć wolnaść i prawy usim hramadzianam Biełaruskaje ziamli i Litwy.

Wilenskaja Biełaruskaja Rada choča wieryć, što hetyja deklaracyi ahulnaj wolnaści buduć ćwiorda prawadzicca ũ ŭčycio i što Narod Biełaruski, katory tak zmučan niemieckim i bałšawickim uciskam, adpačynie i atrymaje mahčymaść adbudawać swaju bačkaŭščynu, niezaleŭnuju i niepadzielnuju

Wilenskaja Biełaruskaja Rada maje nadzieju, što Waša Miłaść pamoŭa abjednać usiu Biełaruś i adbuda wać jaje ũ niezaleŭnuju dzierŭawu, susiedniuju i druŭnuju z Polščaj, katoraj lepš, jak inšym narodam, wiedama, jak ciaŭka ŭyc u niawoli i być padzielanym na častki“.

Biełaruski schod.

25 maja adbyŭsia schod biełarusaŭ ŭycharoŭ m. Wilni. Staršynioj schodu byŭ pryjechaŭšy niedaŭna hram. P. Alaksiuk. Schod pryńiaŭ rezolucyji: 1) ab niezaleŭnaści i niepadzielnosci Belarusi; 2) ab sformirawańniu nacyjanalnaha biełaruskaha wojska; 3) ab niemarudnym wyzwaleńniu aryštawanych nima wiedama za što biełarusaŭ; 4) ab niawykidańni sa služby biełarusaŭ, što nia ŭmiejuć polskaj mowy; 5) ab arhanizacyi biełaruskich škol i teatra; 6) ab raŭwićciu koope-ratywaŭ i inš. Schod abraŭ Biełaruski Nacyjanalny Komitet.

Teatr.

Biełaruski teatr u Wilni pačynaje iznoŭ naładŭwacca. Nidaŭna pryjšoŭ piechatoj z Miensku reŭyser Biełaruskaha Mienskaha Teatru Floryjan ŭdanowič. ŭhurtawaŭšy tut staryja amatorskija sily dy nabraŭšy jašče nowych ludziej, ŭdanowič pačaŭ užo teatralnuju pracu. My čuli, što pieršy spektakl budzie ŭžo chutka. Na pieršy spektakl maniacca pastawić nia iħranuju jašče ũ Wilni dramu Janki Kupaly «Raskidanaje ĩniazdo».

Niemcy pakidajuć Litwu.

Pa zahadu Antanty niemcy chutka wywiaduć swaje wojski za mieŭy staroj niemieckaj-rasiejkaj hranicy.

Pieršy staršynia Sekretaryjatu Biełaruskaj Narodnaj Respubliki, **Jazep Waronka**, ciapier litoŭski ministr biełaruskich spraŭ.

U Wilni nidaŭna byŭ staršynia Centralnaj Biełaruskaj Rady Hrodzienščyny **P. Alaksiuk**. Prybyŭ jon z Wařawy z metaj naradzicca z Wilenskaj Radaj ab biełaruskaj palityce.

Maršalak Wilenskaj Biełaruskaj Rady i dyrektor pieršaj u Wilni biełaruskaj gimnazii **Michał Kachanowič**.

Biełarusy u Prazie (českej).

U Prahu (českuju) prybyła dyplomatyčnaja misyja Biełaruskaj Narodnaj Respubliki, kab nawiazać znosiny miž Česka Slawackaj Respublikaj i Biełaruskaj.

Biełaruski staršynia ministraŭ Anton Łuckiewič byŭ u prezidenta Česka-Slawackaj Respubliki Masaryka.

Žarty.

- Što heta ŭ ciabie, Jaška, na nosie siadzić?
- Baradaŭka.
- Čamu-ž ty jaje nie žwiadzieš?
- Nielha! Jak pabačuć „kanarki“ mianie biez baradaŭki, skažuć, što zумыśla twar pieramianiŭ, kab nie paznali, što kamunist.
- Sluchaj, cyhanie, ty mie pradaŭ ślapuju, kabyłu.
- Tabie-ž lapiej. Jana budzie jeści sałomu, a du-mać, što heta siena.

Dumki tutejšaha čelawieka.

Litoŭcy kažyc, što ja litwin, ale zabyŭsia litoŭskaj mowy, palaki kažuć, što ja palak, bo ŭ kaścioli malusia, rasiejcy kažuć, što ja rasiejac, bo maja mowa — heta «narečje» rasiejckaj mowy,— dyk čto ž ja?

Polskaja endecyja kaža, što tut u nas Bielapolšča. Dyk moža ja, znakam tym, biely... palak?

Redakcyja i Administracyja: Mastowaja № 25, kw. 9. — Adčyniany što dnia ad 4 da 5 hadz. pa pał.

Abwiestki pa 2 marki za radok (na opoŭniaj stranicy).

Redaktar i wydawiec **Francišk Alechnowič**.

Drukarnia „Šwyturis“, Tatarskaja № 20.